

guia

DE LECTURA > 3

L'obra

Títol **Tomàs i el llapis màgic** / Autor **Ricardo Alcántara** / Il·lustracions **Gusti** / ADR, 3 / 47 pàgines

L'autor

Ricardo Alcántara va néixer a l'Uruguai, però viu a Barcelona des de l'any 1975. Va estudiar psicologia però es dedica per complet a la literatura. Ha rebut els premis més prestigiosos del nostre país.

Argument

En Tomàs és un nen que viu sol en una capsa de sabates. Li agradaria sortir-ne, però no ha pogut mai treure la tapa. A més, té por de l'exterior.

Un dia, sense saber com, apareix dintre de la capsa un llapis gairebé màgic i es posa a dibuixar.

La primera cosa que dibuixa és una porta per poder sortir. A fora tot és fosc, encara que s'adona que si deixa de pensar en la seva por, l'exterior s'il·lumina. Després, dibuixa una papallona i se sent feliç.

Després, en Tomàs dibuixa un núvol, però creix tant que deixa caure una gota. I quan la gota toca a terra, neix una flor. La papallona i la flor es fan amigues.

En Tomàs també vol un amic per poder parlar. Quina bonica sorpresa que té quan una pilota li demana que jugui amb ella! Tots dos juguen sense parar. Ja té una amiga!

Quan el nen ensenya la seva capsa a la pilota, ella li diu que és molt petita. Llavors, els dos amics omplen la capsa de somnis, tants, que la tapa vola en l'aire. Alegres i amb el cap ple de somnis, se'n van sense perdre ni un minut.

Més endavant, un nen que passa per allà troba un llapis i una capsa desmanegada. Què passarà?

Comentari

Aquesta vegada, un llapis gairebé màgic es converteix en el fil conductor de la història. Gràcies a ell, el

protagonista no solament surt de la soledat en què estava immers sinó que troba un amic amb qui compartir alegries i jocs i, sobretot, amb qui poder somiar i imaginar junts. Enrere queden els dies de soledat, de pors i d'angoixes.

Temes

- L'amistat com un dels elements més importants de la vida.
- Els aspectes negatius de la soledat.
- La imaginació i la fantasia són dos recursos que ajuden a superar moments difícils.
- La por del desconegut ens priva de noves experiències.

Reflexions

Tenir amics i superar les pors són dos assumptes importantíssims en la vida d'un nen.

Un amic significa no sentir-se sol, donar curs a l'afecte, compartir i poder jugar i somiar.

D'altra banda, les pors més habituals dels nens són les nocturnes, de ser abandonats o de no ser estimats. En aquesta obra, l'autor afronta i resol la por del nen del desconegut, de la soledat i la desprotecció.

De vegades, només es necessita una mica d'imaginació per trobar una sortida als conflictes personals.

Ens enlairem

1. Quina capsa de sabates!

En Tomàs vivia en una capsa de sabates. La capsa era prou gran i confortable però... d'allà, no en podia sortir!

Imagina't i dibuixa quatre coses que en Tomàs, el protagonista, pugui fer dintre de la capsa.

Escriu a les línies següents per què creus que no es pot treure la tapa.

En ple vol

1. Vols un llapis màgic?

Però un bon dia va passar una cosa molt estranya. Uns diuen que fou obra dels follets. Uns altres diuen que foren les fades. El cert és que dintre de la capsa aparegué un llapis gairebé màgic.

Què faries tu amb un llapis màgic? Abans de llegir el que en Tomàs va fer amb ell, imagina't i escriu què t'agradaria dibuixar i que es fes realitat si...

1.- Anessis d'excursió amb tenda de campanya i fos de nit.

2.- No sabessis a què jugar amb un amic al parc.

3.- Fossis al mar dalt d'un matalàs inflable.

4.- Tinguessis gana a l'hora de l'esbarjo a l'escola.

1. Què hi ha?

Imaginaven mil coses diferents. I els seus somnis van anar omplint la capsa de sabates. Aleshores va passar una cosa realment fantàstica: la tapa de cartró volà enlaira!

Observa bé el dibuix i escriu les coses que surten de la capsa de sabates.

Taller de creativitat

1. I tu, què faries?

*El llapis es va quedar allà, amb la capsa de cartró desmanegada.
Fins que un nen ensopit i sense amics el trobà i... ja us imagineu
què va passar, oi?*

Imagina't que el nen ensopit ets tu i escriu què faries amb aquell llapis màgic.

Tot seguit, il·lustra el teu text al requadre.

Suggeriment d'activitats

Ens enlairem

Amb les propostes que figuren sota aquest epígraf es pretén presentar el llibre d'una manera que estimuli la lectura.

- **Les meves pors.** Aquest és un bon llibre perquè cadascú parli de les seves pors amb plena llibertat. Observarem que alguns dels nens s'hi sentiran identificats i uns altres es riuran de les seves pors ridícules. Ajudarem els nens perquè ridiculitzin les seves pors i procurin riure's de si mateixos.
- **El meu llapis màgic.** Demanarem als alumnes que s'imaginin que els han regalat pel seu aniversari un llapis màgic. Amb ell, qualsevol dibuix que facin es pot fer realitat. Quin seria el seu primer dibuix.

Si poguessin dibuixar alguna cosa per al seu millor amic, què li regalarien? I als seus pares?

En ple vol

En aquest bloc de suggeriments trobarem activitats que podem anar presentant a l'aula a mesura que els nostres alumnes llegeixin el llibre.

- **Què passaria si...** en comptes d'un llapis màgic, en Tomàs s'hagués trobat a la capsa de sabates: un gatet, una sabata, una catifa, una cantimplora...
Entre tots, inventaran diferents situacions amb els objectes anteriors. Com a conseqüència hi haurà moltes més històries sobre en Tomàs.
- **Mira aquell núvol.** Durant la lectura d'aquest text, farem algunes parades per proposar activitats sobre allò que estem llegint amb els alumnes, per tal de desenvolupar la seva creativitat a cada moment i recrear aspectes concrets del seu contingut.

En Tomàs s'imagina que s'encreua amb un núvol i decideix dibuixar-lo ràpidament. Quantes vegades hem mirat per la finestra per veure els núvols un dia ennuvolat o hem sortit d'excursió al camp, ens hem estirat a terra i ens hem imaginat que cada núvol tenia una forma diferent?

Proposarem als nens que mirin el cel durant un o dos dies i dibuixin un núvol amb la forma de l'objecte, l'animal o la persona que s'hagin imaginat. Els resultats es penjaran als murals de les parets de la classe.

Aterrem

Una vegada que els nostres nens i nenes hagin acabat de llegir el llibre també podem suggerir activitats.

- **Te'n recordes?** Dividirem la classe en grups de dos o tres nens, segons convingui. Fotocopiarem tantes vegades com grups formem les il·lustracions del llibre (poden ser en blanc i negre). Llegirem per segona vegada la història en veu alta. Els nens, sense tenir a mà l'exemplar, han de col·locar per ordre i numerar les il·lustracions, segons que vagin escoltant el conte. Han estat capaços de relacionar el text amb els dibuixos de l'il·lustrador? Com funciona la seva memòria visual?
- **Un collage molt particular.** Proposarem als nens elaborar un collage amb papers de revistes. Representaran el món d'en Tomàs. Cada nen triarà un element significatiu de la història, sia real sia dels somnis del protagonista. Al final, entre tots hauran construït un mural per penjar a classe. Amb un llapis màgic o amb les seves pròpies mans poden fer obres meravelloses.

Fragments especials

En Tomàs vivia en una capsa de sabates. La capsa era prou gran i confortable però... d'allà, no en podia sortir! I és que no hi havia manera de treure la tapa.

Encara que, en realitat, al petit Tomàs això no l'amoïnava gaire. A dintre de la capsa, s'hi trobava protegit i de primera. (pàg. 4)

Seria capaç de dibuixar allò tan bonic que estava imaginant?

De tota manera... no costava gens de provar-ho! Tot seguit posà fil a l'agulla i...

Va donar bon resultat!

Amb l'ajuda del llapis, en Tomàs dibuixà una papallona tan bonica com la que imaginava. (pàgs. 18-19)

Passà un núvol per la seva imaginació, i ell decidí dibuixar-lo ràpidament.

Era un núvol grassonet i suau, que es gronxava d'un costat a l'altre com si l'oreig el bufés.

«No està gens malament», pensà en Tomàs amb cara d'artista satisfet. (pàg. 27)

Saltaven, reien amb goig, feien cent mil tombarelles... Vaja, que s'ho passaven d'allò més bé!

Com que tenia un amic amb qui compartir l'alegria, les trapelleries i els jocs...

... En Tomàs perdé la por i se sentia feliç! (pàg. 38)

